

**ALEKSANDR FAYNBERG TARJIMON VA ISTE'DODLI SHOIR
,IKKI XALQ FARZANDI**

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

sharq filologiyasi fakulteti

2-bosqich talabasi

Maxmudjonova Shodiya Adxam qizi

Telefon raqami:+998337112404

Elektron pochta:mahmudjonovashodiya12@gmail.com

Kalit so'zlar: *ikki xalq shoiri, adabiy meros, tarjimonlik faoliyati.*

Anotatsiya: *Ushbu maqola o'zbek xalqining chin do'sti, tarjimon va shoir Aleksandr Faynberg haqida yoritildi. Uning bosib o'tgan hayot kechinmalari, ijod olami, asarlari va tarjimalari ixcham tarzda berildi. Shoir she'rlarining asl maqsadi va uning jozibasiga guvoh bo'lasiz.*

Abstract: *In this article, declared about the real friend of uzbek people, translator and poet Alexander Feinberg. Given shortly about his experience of life, world of his works and translations. You can know about the main purpose and beauty of his poems.*

Key words: *poet of two nations, literal heritage, activity in translation.*

Aleksandr Arkadyevich Faynberg 1939-yil 2-noyabr sanasida Toshkent shahrida tavallud topgan. Ota-onasi tug'ilishidan ikki yil avval Novosibirskdan ko'chib kelgan edi. Yozuvchining otasi Arkadiy Lvovich Faynberg (1891–1971), asli Gatchinalik, texnologiya institutni tamomlab, spirt zavodida bosh muhandis bo'lib ishlagan. Onasi Anastasiya Aleksandrovna Moskvada tug'ilgan, xuddi otasi ishlagan spirt zavodida mashinist bo'lib ishlagan. Arkadiy yetti yillik maktabni tugatgach, Toshkent topografiya texnikumiga o'qishga kirgan. Kollejni tamomlagach, Tojikistonda harbiy xizmatni o'tagan. Keyin 1965-yilda Toshkent universitetini tugatib, filologiya fakultetining jurnalistika fakultetining sirtqi

bo'limida tahsil olgan va talabalar gazetasida ishlagan. 1961-yilda Inna Glebovna Koval bilan turmush qurgan.

Aleksandr Faynberg O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi a'zosi va o'n beshta she'riy to'plam muallifi edi. She'rlari „Smena“, „Yoshlik“, „Yangi dunyo“, „Sharq yulduzi“, „Yangi Volga“ jurnallarida hamda xorijiy mamlakatlar: AQSh, Kanada, Isroilning davriy nashrlarida chop etilgan. Bundan bilishimiz mumkinki, Faynberg ijod qilishda hamda tarjimonlik yo'nalishida kuchli qobiliyat sohibi.

Faynberg 1965–1969-yillarda O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasida maslahatchi bo'lgan. „Etyud“ (1967), „Soniya“ (1969), „She'rlar“ (1977), „Olis ko'priklar“ (1978), „Ijobat“ (1982), „Qisqa to'lqin“ (1983), „Yoyma to'r“ (1984), „Erkin sonetlar“ (1990) va boshqa she'riy to'plamlar muallifi. Faynbergning she'riy ijodida o'tmish bilan hozirgi kun, G'arb bilan Sharq milliyligi va baynalmilalchiligi o'zaro tutashib, o'ziga xos badiiy olamni vujudga keltiradi. Faynbergning lirik qahramoni tarixiy-ijtimoiy silsilalar asrida o'zining insoniy mohiyatini to'la saqlab qolgan, o'zgaga mehr-shafqat va madad qo'lini uzatishga tayyor, yer kurrasida sodir bo'layotgan noxush voqea va hodisalardan iztirob chekuvchi insondir. She'riy ijodida rus va Yevropa shoirlarining eng yaxshi badiiy tajribalari namoyon bo'lgan. Sharq mumtoz she'riyati an'analari ham uning ijodiy uslubiga begona emas. Faynberg ijodining muhim qismini badiiy tarjima tashkil etadi. O'zbek she'riyatini mukammal bilgan shoir Navoiy g'azallari, Erkin Vohidov, Abdulla Oripov, Omon Matjon va boshqa o'zbek shoirlarining she'r va dostonlarini rus tiliga tarjima qilgan. Faynberg ssenariysi asosida "O'zbekfilm" kinostudiyasida „Mening akam“, „Jazirama oftob tagida“, „Qandahorda toblanganlar“, „Tojikfilm“ kinostudiyasida esa „Jinoyatchi va oqlovchilar“ va boshqa filmlari suratga olingan. Faynberg ssenariysi asosida to'rtta to'liq metrajli badiiy film va 20 ga yaqin multfilmlar yaratilgan. 1999-yilda „Paxtakor“ futbol jamoasining avtohalokatda halok bo'lganining yigirma yilligi munosabati bilan uning ssenariysi bo'yicha „Osmondagi stadion“ filmi suratga olingan. Faynberg 1979-yilda „Paxtakor“ jamoasi haqida yozilgan qo'shig'i

yangragan. Faynberg bir necha yil davomida Toshkentda O'zbekiston "Yosh yozuvchilari" seminariga rahbarlik qilgan. „Issiq quyosh ostidagi uy“ (1977, „O'zbekfilm“) filmining ssenariy muallifi. 2009-yil 14-oktabrda Toshkent shahrida vafot etgan. Toshkentdagi Botkin qabristonining bo'limiga dafn etilgan.

Aleksandr Faynbergning asarlarini o'qigan o'quvchi o'zida vatanga bo'lgan muhabbat, insonlarning bir-biriga bo'lgan munosabatlari va xulq-atvor haqida ko'plab ma'lumotlarga ega bo'ladi. Shu bilan birga, Aleksandr Faynberg aksariyat she'rlarida tabiatda, borliqdagi narsalarga murojaat qilishi, noodatiy usullar bilan o'z fikrini bayon qilishi bilan boshqa shoirlardan tubdan farq qiladi.

Xulosa qilib aytganda, Aleksandr Faynberg ijod olamining yorqin vakili, o'zbek va rus xalqining sevimli shoiri, qahramoni bo'lishga ulgurgan shoirlardan deyishga to'laqonli haqlimiz. Uning keng ko'lamlil ijodi hamda tarjima asarlari buyukgi kun adabiyotida ham muhim o'rin kasb etib kelmoqda.